

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Overvann og myndighet

Klimaendringer, fortetting

Terje Farestveit, september 2011

Hva er overvann

- **Vann som avledes på overflate og som er et hydraulisk fenomen**
  - Det aller meste av diskusjonen omfatter vann som store mengder
  - Flom på terreng eller i kjellere
  - Kommunen som serviceorgan har utfordringer
  - Et helseproblem knyttet til bakterier
- **Forurenset av aktiviteter i tettsteder**
  - Bør det ledes til bekk renses lokalt eller ledes til renseanlegg
  - Representerer flom en miljørisiko?
- **Fremmedvann som gir overløp og store belastninger på avløpsrenseanlegg**
  - Halvparten av våre store renseanlegg overskrider tillatelser

Utfordringer pekt på av Klimautvalet

- **Nasjonalt myndighet er nødvendig for å kunne etablere sentral basis som grunnlag for oppfølging av anbefalte tiltak**
- **Juridisk grunnlag for å kunne stille krav til lokal overvannshåndtering i utbygde områder – overvann er ikke avløp**
- **Tilpasse gebyrreglement til å kunne dekke kostnader ved overvannshåndtering som ikke ledes i rør**
- **Følge opp lovgrunnlag med veiledning for dimensjonering av ledningsnett, overordnede prinsipper og grunnlag**
- **Bør interkommunale selskap få innkreve gebyr (Norsk Vann)**

Utfordringer det er pekt på av Klimautvalet

- **Kommuner mangler veiledninger når det gjelder dimensjonering av ledningsnett**
- **Kommunene mangler veiledninger for håndtering av overvann i plansaker**
- **Mangel på nasjonalt rammeverk hindrer statlige styring mellom forvaltningsnivå**
- **Det er uklart hvilke hjemler kommuner har for å pålegge innbyggere tiltak for lokal overvannshåndtering for eksisterende bebyggelse**
- **Det er uklart hvilke overvannstiltak som kan dekkes via avløpsgebyr**

Utfordringer det er pekt på i NOU 2010:10

- **Manglende kompetanse, beslutningsgrunnlag og sentrale styringssignaler er barrierer for klimatilpasningstiltak**
- **Problemer knyttet til overvann henger nå sammen med fortetting og er et eksisterende og dels presserende problem og ikke et mulig problem for framtida**
- **Det kan være ulike oppfatninger om hvordan lett forurenset overvann skal best håndteres, tilknyttet renseanlegg eller ikke.**
  - **Reduserer slamkvalitet**
  - **Ledes til små og mer sårbare resipienter**
  - **Lokal rensning koblet til fordrøying**

Utfordringer innen vann og avløp

- **Veilede hvordan kommunen kan håndtere overvann i planlegging, eksempelvis hvordan flomveger kan være hensynssoner**
- **Styrke utdanningstilbudet innen vann og avløp**
- **Utarbeide retningslinjer for hvordan klimaendringer kan tas inn i framtidig dimensjonering av ledninger og vannveger**
- **Klargjøre kommunenes ansvar for urbane oversvømmelser**
- **Klargjøre ansvarsdeling for avrenning fra veier**
- **Klargjøre hjemmel for finansiering av overvannshåndtering**

Utfordringer påpekt av NVE

- **Noen (få) kommuner har gode retningslinjer og høy kompetanse. De fleste kommuner mangler begge deler.**
- **Ingen koordinerende myndighet - ingen nasjonale retningslinjer eller standarder.**
- **LOD-metoder er sørgelig lite utprøvd og gjennomført og de mangler finansieringsordninger**
- **Mye flomvann går i rør, dels i fellesledninger**
- **Flomvannsveier bygges (fortsatt) ned.**
- **Mangler høyoppløselige data for nedbør/avrenning**

Problemstillinger

- **Identifisere oppgaver det er naturlig Klif tar tak i uansett**
  - **Gebyr (i samarbeide med KRD)**
  - **Bruk av P&B i reguleringsaker**
  - **Veiledning av Fylkesmannen av teknisk eller juridisk karakter**
  - **Etablere et samarbeide med NVE om felles problemstillinger**
  - **(Vannprising som del av Vannforskriften, kan være en mulighet)**
- **Er det behov for en ressursoppbygging i Klif eller hos Fylkesmannen, for å kunne arbeide mer med overvann?**

Hva gjør Klif

- **Løpende kontakt med NVE rundt Flomdirektivet om vann i rør**
- **Etablert dialog med MD rundt nasjonal overvannsmyndighet**
- **Dialog med Norsk Vann og kommuner/rådgivere om deling av gebyr**
- **Intern diskusjon er initiert, hvor vi ser på oppgaver Klif bør ta tak i uavhengig av hvem som blir nasjonal overvannsmyndighet**
- **Miljøkommune er et informasjonsprosjekt som gir veiledning i regelverk hvor det også pekes på tekniske løsninger**

Nye krav til ledningsnett

- **Vi arbeider med nye maler, muligens revidering av forskrift**
- **Nye krav i tillatelser som kan bli aktuelle er;**
  - **Separering av ledningsnett som eget krav**
  - **Utjevning tilknyttet overløp**
  - **Rensende overløp**
  - **Overløpsmengder og vurdering av effekter**
  - **Lekkasjer (inn/ut) og effekter**
  - **Vurdering av fremmedvann, effekter og mulige tiltak**
- **Årsrapporter for nett og renseanlegg (korte)**